

Недавно је за попуну упражњеног радног мјеста професора српског језика и књижевности у једној брчанској средњој школи конкурисао и свршени студент неког факултета друштвених наука у Федерацији БиХ на чијој дипломи пише да је стекао звање „професора босанског, хрватског и српског језика“ (звање познатије по акрониму „БХС“). Одјељење за образовање у Влади дистрикта Брчко, у чијој су надлежности, како је то законом прописано, и кадровска питања у овој области, на интервенцију замјеника градоначелника Брчког, Хрвата по националној припадности, барем се о томе тако говорка у јавности (о чему се у званичним институцијама власти ћути!?), поништило је тај конкурс, тако да је, бар у првом покушају, осујећена једна дрска подвала.

Није искључено да се истовјетан случај понови не само на брчанском огледном добру свега и свачега што наносе сурови вестерн-демократски вјетрови, него и посвуда по Републици Српској. Тим више што дипломе са звањем професора БХС високообразовне установе у Федерацији БиХ гештетнерски продукују и издају у неограниченим количинама не само за потребе школа у том ентитету него и у цијелој БиХ, игноришући притом законску одредбу, што је опет бахатост политичке природе, којом је прецизирано да матерњи језици, поред историје и музичког образовања, у наставним плановима и програмима школа у БиХ чине националну групу предмета, те да ђаци, зависно од своје националне припадности или опредјељења, сами одлучују о похађању наставе из те групе предмета. Готово да се подразумејева, макар закон и не био децидан у том погледу, да наставу из предмета српски језик, рецимо, може да обавља само неко са дипломом професора српског језика и књижевности. Дакако, на конкурс за упражњено мјесто професора српског језика и књижевности у било којој школи у Републици Српској, па и у дистрикту Брчко који јој једном половином припада, пуноправно може да се пријави и припадник бошњачког, односно хрватског народа уколико посједује ваљан документ о завршеном студију српског језика и књижевности.

Диплома о завршеним студијама БХС издата на било ком факултету у БиХ ни у ком погледу не може бити еквивалент дипломи о завршеним студијама српског језика и књижевности на и дан-данас престижном београдском Филолошком факултету, нити

дипломи што ју је новопечени професор хрватског језика стекао на некој високообразовној установи у Републици Хрватској. Дипломац у звању професора босанског језика (не бошњачког, што је такође политички осмишљена подвала), чији је отац био муслиман а он се национално изјашњава као Бошњак, засигурно није чуо ни за многа имена српских и хрватских писаца, а камоли за њихова дјела која се изучавају на одсјецима за српски, односно хрватски језик на факултетима у земљама с којима БиХ граничи. Тешко је и претпоставити на шта би личио час на којему би се као наставна јединица обрађивала пјесма Ђуре Јакшића „Отаџбина“. А на каквој ли би се професор БХС-а, тек, муци нашао када би исправљао граматичке грешке у ђачким писменим радовима, с обзиром да је његов матерњи језик, тзв. босански, настао скрнављењем српског језика и уношењем мноштва турцизама, у којему је фонем „х“ пренаглашен у употреби, у толикој мјери да се рецимо ријеч мана (недостатак) на босанском пише и изговара као „махана“; за крушку која није тврда Бошњаци кажу да је „мехка“, за оно што није тешко веле да је „лачко“...

Нема сумње да се млађани Бошњак, новопечени „стручњак“ за сва три матерња језика, одважио да се пријави на овај конкурс слиједећи инструкције политичке партије у коју се, што је телеолошка неминовност, учланио зарад лакшег запослења у „струци“. Ако се донекле, прије свега с обзиром на мотиве сваког младог незапосленог човјека, може разумјети да му није сметало што ће стечено „знање“ преносити дјечи којима је српски језик матерњи, тешко је разумјети његову смјелост да на часовима обрађује наставне јединице, попут Лазаревићевог дјела „Први пут с оцем на јутрење“, или било коју од епских пјесама из косовског и посткосовског циклуса, које се сигурно не изучавају на „трокатедри“ факултета чију је диплому стекао.

Овакве политички осмишљене провокације не треба да чуде има ли се у виду општи неред који је завладао свеколиком друштвеном збиљом у БиХ, па и у околним државицама насталим рушењем југословенске шестоспратнице. Хаотично стање можда се најдрастичније одразило на област образовања, високог посебно. У Босни и Херцеговини све је мање касаба и насеља већих од хиљаду становника које немају ако не универзитет, а оно макар један приватни факултет. Ко год је, није важно како, стекао гомиле новаца па отворио бензинску пумпу с мотелом и пратећом инфраструктуром, може, ако му се прохтије, да отвори и факултет. Модеран тренд!? На тим назови-високошколским установама, јавна је тајна, дипломе о завршеном студију разних информатика и менаџмента, па штавише и виша научна звања, могу се стећи и куповином.

Опасност по српски језик и дан-данас вреба са свих страна. Одавно нам га отимају, присвајају, прекрајају, черече, нагрђују... Сад би с некаквим инстант-дипломама да нам и дјецу уче како да се „правилно“ служе матерњим - српским језиком... Ваља нам се узети

Пише: Бранислав Рибар
четвртак, 29 децембар 2011 07:39

упамет. Не бисмо смјели да се оглушимо о опомињуће ријечи Стефана Немање из његовог чувеног „Завјештања о језику“: „Боље је изгубити све битке и ратове него изгубити језик. Послије изгубљеног језика нема народа“.

Прећуте ли се и не осујете ли се ове политичке подвале са фамозним дипломама „стручњака“ за БХС, није искључено да ће у не тако далекој будућности Срби и Хрвати бити принуђени, уз уцјене које, како то већ бива, претходе покоравану сили јачега, да језик којим говоре називају босанским. Тада више неће бити потребе да факултети у Федерацији БиХ издају дипломе БХС-а на основу којих, сем босанског, могу предавати и српски и хрватски језик, а ђаци који буду погрешно писали ријеч „меко“ умјесто „мехко“ неће баш „лачко“ добијати пролазне оцјене.

(Аутор је новинар и писац из Брчког)